

KÖZÉPSZINT	EMELT SZINT
A szépirodalom	
Alapfogalmak – műnemek és műfajok	Az irodalom eredete, fogalma, szerepe
	Fikcionalitás, az irodalmi nyelv jellemzői
	Érték és értékelés, esztétikai fogalmak
	Intertextualitás / szövegköztiség az irodalomban Egy-egy műfaj, poétikai sajátosság változása (pl. a meseforma változatai – Takács Zsuzsa: <i>Jancsi és Juliska</i>)
	Versek beszélgetése: Arany János: Meddő órán, Tóth Árpád: Meddő órán, Makay Ida: Margóra A hagyománykövetés, -teremtés és -tapasztalat
Az ókor irodalma	
	Az irodalom kezdetei
<i>Mítoszok</i> a világ keletkezéséről	A sumér és akkád mítoszok világa
	Óind eposzok és a korai taoista kínai irodalom
	Az ősi magyar hitvilág (sámánizmus, világfa)
Mitológiai történetek az ember teremtéséről	A görög mitológia - Hésziodosz
<i>Az ókori görög irodalom</i>	Az antik görög irodalom történelmi, szellemi, művészeti környezete Műfaji, kifejezőmódbeli, tematikai sajátosságai
A görög epika – eposzi kellékek	toposzok
Homérosz: Odüsszeia / utazástoposz	Homérosz: <i>Íliász</i>
	Szövegértés - Homérosz világa A homéroszi eposzokban felvetett kérdések etikai, esztétikai, filozófiai vonatkozásai. pl. hübrisz A művek hatása, utóélete az irodalmi-kulturális hagyományban (pl.: Vergilius, Ovidius, Dante, Joyce, Márai: Béke Ithakában)
A görög líra	Ibükosz: Töredék a tavaszról – tavasztoposz
	Különböző korokban keletkezett, azonos műfajú alkotások poétikai szempontú összevetése, történeti változásának vizsgálata: anakreontika (Anakreón, Csokonai, Géher István) bordalok, elégiák, epigrammák, himnuszok stb.
Az időmértékes verselés	Strófaszerkezetek (szapphói, alkaioszi, anakreoni, aszklepiadészi) Memoriter: a görög lírából legalább 15 sor
A görög dráma	A görög dráma- színház és színjátszás
	Aiszkhülosz: <i>Leláncolt Prométheusz</i>
Kötelező olvasmány: Szophoklész: <i>Antigoné</i>	Szophoklész: <i>Oidipusz király</i> Memoriter: a görög drámából legalább 10 sor A tragédiában felvetett kérdések etikai, esztétikai, filozófiai vonatkozásai.
<i>Az ókori római irodalom:</i>	A római irodalom, Catullus

A neoterikus költők	Memoriter: legalább 15 sor
Horatius	Horatius A carmenekben felvetett kérdések etikai, esztétikai, filozófiai vonatkozásai: aurea mediocritas, carpe diem A művek hatása, utóélete az irodalmi-kulturális hagyományban: Berzsenyi, Babits, Vas István Műveket összekötő motivikus összefüggések (pl. hasonlóságok, párhuzamosságok, nyilvánvaló utalások) felismerése, ezek szerepének, jelentésének megfogalmazása.
	Ovidius: Pygmalion – átváltozásmítosz, az alkotói folyamat mint utánpótlás és mint teremtés
Vergilius eclogái	Az antik hagyomány továbbélése Radnóti költészetében
	Vergilius: Aeneis
A Biblia	A Biblia – szimbolikus jelentések, metaforizáltság Néhány téma, motívum, toposz, archetípus (pl. hegy, kert, sziget, alászállás, felemelkedés, nemzedékek, család, felnőtté válás, beavatás; felnőtt-gyermek, férfi-nő, bűn és bűnhődés, vándorlás, kaland, testvéri kapcsolatok) feltárása érvekkel, példákkal
Mózes 1. könyve - az emberiség történetének kezdetei	A két teremtéstörténet összehasonlítása A zsidóság történetének kezdetei – Izsák feláldozása
	Mózes 2. könyve
	Zsoltárok könyve Különböző korokban keletkezett zsoltárok poétikai szempontú összevetése, történeti változásának vizsgálata.
	Jónás könyve – prófécia
Újszövetség - Jézus élettörténete szinoptikus kérdés	Újszövetség és az Újszövetség szerkezeti felépítésének összehasonlítása
	Jézus csodatételei, példázatai (A magvető)
	Apostolok levelei: Pál I. levele a korinthusiakhoz - retorikus szerkezet, alakzatok Jelenések könyve – apokalipszis
	Bibliai motívumok a költészetben (pl. Dsida Jenő: Nagycsütörtök, Babits: Golgotai csárda)
	Bibliai motívumok az epikus művekben (pl. Karinthy: Barabbás)
A középkor irodalmából	
	A középkor irodalmának történelmi, szellemi, művészeti környezete, a korszakolás problémái Műfaji, kifejezőmódbeli, tematikai sajátosságok
	Kolostori kultúra és szerzetesrendek a középkorban
Az ókeresztény irodalom: Szent Ágoston: Vallomások	A patrisztika irodalma

A középkor egyházi irodalma I. - líra	Planctusok da Todi, ÓMS, Weöres Sándor: Mária siralma A műveket összekötő motivikus összefüggések felismerése, ezek szerepének, jelentésének megfogalmazása
A magyar irodalom kezdetei	Prédikációk (HB, Kosztolányi, Márai)
	Intelmek, geszták, legendák (Margit legenda)
A lovagi irodalom – líra	A lovagi irodalom – epika (Roland ének, Nibelung ének, Trisztán és Izolda)
	Danse macabre
Dante: Isteni Színjáték	Dante: Isteni színjáték A műben felvetett kérdések etikai, esztétikai, filozófiai vonatkozásai (pl. küldetéses, misztikus utazás, ptolemaioszi világmépítés, hit és tudás viszonya, számmisztika, allegorizálás) Memoriter: legalább 25 sor az Isteni Színjátékból
	Aucassin és Nicolette
	Vágáns költészet
Villon költészete – Nagy Testamentum	Villon: Ellentétek balladája, Ballada a Vastag Margot-ról... Művek értelmezése - pl. műfaji sajátosságok, a téma, a kompozíció összefüggései
	Villon költészetének hatása a későbbi korok irodalmára: Szabó Lőrinc, József Attila Az intertextualitás egy-egy példájának bemutatása elsősorban a posztmodern irodalmából: Varró Dániel
	A haláltánc motívumának továbbélése – Poe: A Vörös Halál álarca, Arany, Ady
<i>A reneszánsz irodalmából</i>	
A reneszánsz irodalmának történelmi, szellemi, művészi környezete A reneszánsz humanizmus, reformáció fogalma	A reneszánsz önértelmezése és viszonya az ókorhoz és a középkorhoz Műfaji, kifejezőmódbeli, tematikai sajátosságok a korszak szellemi irányzataival, a korstílussal való összefüggésben is.
Az itáliai reneszánsz: Petrarca	Pó, földi kérgem
Boccaccio	Boccaccio – a műfajteremtő irodalmi forrásai Első nap, harmadik novella – összetett elbeszélői helyzet, példázat a példázatban, reneszánsz értékrend
Az angol reneszánsz – az Erzsébet-kori Anglia	Az angol reneszánsz dramaturgia és színház <i>Színpadai megjelenítések összehasonlítása (az ókori, középkori és reneszánsz drámahagyományok)</i>
Shakespeare alkotói korszakai (tragédia, komédia, színmű) Kötelező olvasmány- Rómeó és Júlia	Shakespeare: Hamlet (a mű hagyományba ágyazottsága, metaforikus drámanyelv, blank verse) A műben felvetett kérdések etikai, esztétikai, filozófiai vonatkozásai, illetve a mű hatása, utóélete az irodalmi-kulturális hagyományban (Stoppard:

	Rosencrantz és Guildenstern halott
A magyar reneszánsz	Tájékozódás a korszakban, a kortársak között
Janus Pannonius	Janus Pannonius - panegirycusok, itáliai epigrammák
	Janus Pannonius - magyarországi elégiái Összehasonlító verselemzés: Memoriter: Janus Pannoniustól legalább 25 sor
Balassi Bálint	Balassi Bálint Azonosság és változás az irodalomban (<i>kifejezésmódok, témák</i>). Memoriter: Balassitól legalább 25 sor
	Balassi Bálint utóélete
Magyar irodalom a 16. században	
<i>A barokk korszak irodalmából</i>	
A barokk – a kor irodalmának történelmi, szellemi, művészeti környezete	Az ellenreformáció, jezsuita rend, metafizikai gondolkodás, jellemző műfajok A barokk jellemzői az építészetben, a képzőművészetben, a zenében és az irodalomban
Pázmány Péter	Mint kell a fiaknak tisztelni szüléjeket – prédikáció, retorikus szerkezet, térítés, tanítás, gyönyörködtetés, érvelés, szemléletes képek és alakzatok
Zrínyi Miklós A mű hagyományba ágyazottsága, paradox tétel, heroizálás (téma. hős), üdv történeti szemlélet	Zrínyi Miklós epikus művei (A A művekben felvetett kérdések néhány etikai, esztétikai, filozófiai vonatkozása. Memoriter: Zrínyitől legalább 15 sor
	Zrínyi alakja az irodalomban (Kölcsey: Zrínyi dala, Zrínyi második éneke, Babits: Zrínyi Velencében, Illyés: Zrínyi, a költő)
Mikes Kelemen	